

ІНШОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ ЯК НЕОБХІДНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

Філіппович Т.М.

*викладач кафедри теорії та
практики іноземних мов*

*Уманський державний
педагогічний університет*

імені Павла Тичини

(м.Умань, Україна)

Світ перетнув поріг третього тисячоліття, яке висуває принципово нові вимоги до підготовки фахівців. Вони повинні володіти ринковим мисленням, винахідливістю, умінням приймати сміливі рішення, якісно знати державну та іноземну мови. Процеси глобалізації, інтенсивний розвиток комунікацій, інтернету, дистанційних форм освіти вимагають від сучасного працівника знання мов. Тому навчання іноземної мови розглядається як необхідна ланка в загальній програмі освіти. Сучасним фахівцям необхідні якості особистості, засновані не тільки на логіці, але й на інтуїції та творчості: раціональне і образно-чуттєве мислення, рефлексія, оперативне реагування на ситуацію, цілеспрямованість, конкурентоспроможність, що передбачає наявність у фахівця таких якостей, умінь і здібностей, як здоров'я, інтелект, висока працездатність, організованість, креативність, дисциплінованість, комунікабельність. Сучасна концепція мовної освіти в Україні передбачає створення такої системи підготовки фахівця, яка дозволить йому легко адаптуватися до динамічно мінливих умов професійної діяльності, тобто націлена на професійно-орієнтоване навчання іноземної мови.[6]

Що ж являє собою професійно – орієнтоване навчання? Це навчання, основане на врахуванні потреб студентів у вивченні іноземної мови, що диктується особливостями майбутньої професії або спеціальності. Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови на даний час є пріоритетним напрямком оновлення освіти. На сьогоднішній день підготовка конкурентоспроможного

фахівця, що орієнтується в стрімкому потоці наукової і технічної інформації та володіє системним аналізом, є першочерговим завданням вищої професійної освіти. Конкуреноспроможність сучасного фахівця визначається не тільки його високою кваліфікацією в професійній сфері, але і готовністю вирішувати професійні завдання в умовах іншомовної комунікації. У зв'язку з цим Державний освітній стандарт вищої професійної освіти вимагає врахування специфіки майбутньої професії у вивченні іноземної мови. Наявність лінгвістичних знань дає можливість випускнику вищої школи ознайомлюватися з іншомовними виданнями, досягненнями світової науки, сприяє використанню їх у своїй практиці.[5]

Володіння іноземними мовами можна кваліфікувати як компонент загальної культури особистості, за допомогою якого особистість прилучається до світової культури. Використання культурознавчих компонентів в навчанні іноземної мови є необхідним для досягнення основної практичної мети – формування здатності до спілкування мовою, що вивчається. Можна зробити висновок, що культурознавча спрямованість навчання іноземної мови забезпечує реалізацію не тільки загальноосвітніх і виховних цілей, але також і практичних.[7]

Чималий успіх роботи залежить від методів навчання. За останні роки все більше уваги привертають, так звані, «активні методи навчання». Найбільш поширений з них – метод дидактичних ігор. Дидактичні ігри – це колективна, цілеспрямована навчальна діяльність, коли кожен учасник і команда в цілому об'єднані вирішенням головної задачі. Гру, організовану в цілях навчання, можна назвати навчальною грою. В умовах підготовки кваліфікованих робітників і фахівців широке застосування знаходять ділові ігри. Їх мета – формування і відпрацювання конкретних умінь діяти у чітко визначених ситуаціях. Студенти навчаються оперативно аналізувати поставлені виробничі умови, приймати оптимальні рішення. До активних методів відноситься і позакласна робота: проведення конкурсів, олімпіад, Квк, вікторин, прес-конференцій. Процеси оновлення в сфері навчання іноземним мовам в сучасній

школі створюють ситуацію, в якій педагогам надано право і можливість самостійного вибору навчальних посібників та інших навчальних засобів. Завдання вчителя полягає в тому, щоб створити найбільш оптимальні умови практичного оволодіння мовою для кожного студента, вибрати такі методи навчання, які дозволили б кожному учню виявити свою активність та творчість. Сучасні педагогічні технології такі, як навчання в співробітництві, проектна методика, використання нових інформаційних технологій, Інтернет-ресурсів допомагають реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію і диференціацію навчання з урахуванням здібностей учнів. Сучасні технології, безсумнівно, мають ряд переваг в порівнянні з традиційними методами. Комп'ютерне навчання несе в собі величезний мотиваційний потенціал.[1] Одним з найбільш революційних досягнень за останні десятиліття, що значно вплинуло на освітній процес в усьому світі, стало створення всесвітньої комп'ютерної мережі Інтернет. Масова комп'ютеризація освіти, безумовно, пов'язана з тим, що сучасний комп'ютер являє собою ефективний засіб оптимізації умов розумової діяльності. Р. Вільямс і К. Маклін у своїй статті «Комп'ютери в школі» пишуть: «Є одна особливість комп'ютера, що розкривається у використанні його як пристрою для навчання інших, і як помічника в придбанні знань, це відсутність у нього душі. Машина може «дружньо» спілкуватися з користувачем і навіть «підтримувати» його, однак вона ніколи не виявить ознак дратівливості і не дасть відчуття, що їй стало нудно».[3] Спілкуючись в мовному середовищі, забезпеченому інтернетом, учні опиняються в дійсних життєвих ситуаціях, навчаються спонтанно й адекватно на них реагувати, що стимулює створення оригінальних висловлювань, а не звичайне використання мовних шаблонів. Таким чином, вивчення граматичних правил здійснюється опосередковано, без звичайного «зазубрювання». Як інформаційна система, Інтернет пропонує своїм користувачам різноманіття інформації і ресурсів, надаючи їм користувачам можливість автентичного спілкування з реальними співрозмовниками на актуальні для обох сторін теми. Однак, не можна забувати

про те, що Інтернет – лише допоміжний технічний засіб навчання, і для досягнення оптимальних результатів необхідно грамотно інтегрувати його використання в процес уроку.[4]

Основними напрямками використання інформаційно-комунікативних технологій вчителями іноземної мови є: мультимедійні уроки, які проводяться на основі комп'ютерних навчальних програм, тестування на комп'ютерах, дистанційні олімпіади, телекомунікаційні проекти, уроки на основі авторських комп'ютерних презентацій у формі лекцій, семінарів, лабораторних робіт, доповідей студентів, проектна діяльність та багато іншого. Застосування комп'ютерних презентацій у навчальному процесі дозволяє інтенсифікувати засвоєння навчального матеріалу учнями і проводити заняття на якісно новому рівні, використовуючи замість аудиторної дошки проектування слайд-фільмів і опорних таблиць з екрана комп'ютера на великий настінний екран. Застосування комп'ютерної презентації дозволяє істотно підвищити ефективність уроку. Презентація дозволяє впливати відразу на кілька видів пам'яті: зорову, слухову, емоційну. Комп'ютерні презентації дозволяють акцентувати увагу учнів на значущих моментах теми, що подається, створювати наочні ефектні образи у вигляді ілюстрацій, схем, діаграм, графічних композицій. [2]

Вивчення іноземної мови з використанням інформаційно-комунікаційних технологій дає студентам можливість самостійно брати участь у тестуванні, у вікторинах, конкурсах, олімпіадах, що проводяться в мережі, листуватися з однолітками з інших країн. Вони можуть одержувати будь-яку інформацію: лінгвокраїнознавчий матеріал, новини з життя відомих людей, статті з газет і журналів, художню літературу, фільми і т. д. Основною метою навчання іноземної мови у професійних навчальних закладах є підготовка висококваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного в умовах ринкової економіки. Участь у різноманітних міжнародних програмах, можливість навчатися за кордоном потребують не тільки високого рівня володіння іноземною мовою, але й комунікабельності, знання норм міжнародного

етикету, широкого кругозору. Використання сучасних засобів навчання, впровадження активних та інтерактивних методів і застосування інноваційних технологій дозволяють успішно вирішувати ці завдання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Азимов Э.Г. «Интернет на уроках английского языка», «Иностранные языки в школе», 2001, № 1, с.45-50.
2. Беляева Л.А., Иванова Н.В. Презентация PowerPoint и ее возможности при обучении иностранным языкам // Иностр. языки в школе.2008, №4.
3. Вильямс Р. Маклин К. Компьютеры в школе. Пер с англ. / Под ред. В.В. Рубцова. — М.: Прогресс, 1988. — 336с.
4. Владимирова Л.П. «Интернет на уроках иностранного языка. «Иностранные языки в школе», 2002, № 3, с. 33-41.
5. Грیشнова О. А. Освіта й професійна мобільність як чинник конкурентоздатності робочої сили / О. А. Грیشнова // Україна: аспекти праці. — 1999. — № 1. — С. 3–8.
6. Коваленко О.М. На шляху до демократичної освіти // Іноземні мови в навчальних закладах.-2005.-№3.- с.92-99.
7. Крылова Н.Б. Культурология образования / Н.Б.Крылова — М.: Нар.образование, 2000. — 272с.